

Liceum Ogólnokształcące
im. Wincentego Pola
w Czersku

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

„Szkoła Nasza i Wasza”

**LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
im. WINCENTEGO POLA W CZERSKU**

Czersk 2005

Wstęp

Czas dorastania to most, przez który człowiek przechodzi od beztroskiego dzieciństwa do odpowiedzialnej dorosłości. Wiek dojrzewania rozpoczyna się w 11 - 12 roku życia i trwa do 20 - 21 roku życia. Okres dorastania to dla każdego nastolatka czas wielkiej aktywności, poszukiwania, eksperymentowania z nowymi umiejętnościami i zachowaniami. Pojawiają się nowe prawa i obowiązki oraz nowe cele do realizacji. Ten trudny okres przypada również na lata nauki w liceum. To w tym czasie młodzież jest szczególnie podatna na zachowania ryzykowne, do których można zaliczyć:

- ◆ Eksperymentowanie z substancjami uzależniającymi (alkohol, papierosy, narkotyki),
- ◆ Wchodzenie w subkultury młodzieżowe, sekty,
- ◆ Zaburzenia w jedzeniu (anoreksja, bulimia),
- ◆ Zachowania agresywne (autoagresja),
- ◆ Stosowanie przemocy,
- ◆ Zachowania przestępcze,
- ◆ Ucieczki z domu, ...

Grupa problemów z roku na rok zwiększa się i dołączają do niej inne, nowe.

Szkoła obok domu rodzinnego i grupy rówieśniczej, jest jednym z najsilniej oddziałujących środowisk wychowawczych na rozwój młodej osoby. Zadaniem współczesnej szkoły jest zarówno nauczanie jak również wychowanie, a więc kształtowanie rozwoju całej osoby, a nie tylko kształcenie i dostarczanie wiedzy. W tym celu powstał program, który opisuje wszelkie działania szkoły o charakterze profilaktycznym, z koncentracją szczególną na te, które stanowią najistotniejszy problem młodzieży.

CELE PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

Podstawowym celem programu profilaktycznego szkoły jest przeciwdziałanie różnym zagrożeniom występującym w środowisku młodzieży Liceum Ogólnokształcącego w Czersku. Pragniemy przygotować młodego człowieka do prawidłowego pełnienia ról społecznych poprzez zaplanowane działania.

Cele szczegółowe szkolnego programu profilaktycznego

Szkolny Program Profilaktyczny będzie skupiał się na realizacji trzech rodzajów celów:

1. Cele informacyjne:

- ◆ Wyposażenie uczniów w wszechstronną wiedzę w zakresie profilaktyki uzależnień,
- ◆ Systematyczne doskonalenie nauczycieli w tematyce profilaktycznej,
- ◆ Informowanie rodziców o skutkach zachowań ryzykownych oraz możliwościach przeciwdziałania niepokojącym zjawiskom,
- ◆ Wspieranie profilaktycznej pracy szkoły przez różne instytucje i placówki,

2. Cele edukacyjne:

- ◆ Uczenie młodych ludzi podejmowania roztropnych i odpowiedzialnych decyzji,
- ◆ Nabycie przez uczniów ważnych umiejętności psychologicznych oraz społecznych, np. radzenie sobie ze stresem, nawiązywanie kontaktów z ludźmi czy rozwiązywanie konfliktów,

3. Cele alternatywne:

- ◆ Organizowanie zajęć pomocnych w zaspakajaniu ważnych potrzeb psychicznych, np. koła sportowe, teatralne, historyczne, matematyczne, turystyczne,

Szkolny program profilaktyczny sporządza się na podstawie

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2002 roku.
2. Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku,
3. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
4. Ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
5. Ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Przepisy dotyczące używania przez uczniów narkotyków, alkoholu i papierosów w Liceum Ogólnokształcącym im. Wincentego Pola w Czersku..

Uznajemy, że zażywanie narkotyków, picie alkoholu czy palenie papierosów przez młodzież jest szkodliwe i niebezpieczne.

Przepisy te powstały po to, aby uczniowie uczęszczający do Liceum Ogólnokształcącego im. Wincentego Pola w Czersku mogli uczyć się i dorastać w środowisku bezpiecznym, zdrowym i wolnym od środków odurzających. Dotyczą one zarówno posiadania, sprzedawania, używania narkotyków i innych środków w szkole, na terenie do niej należącym, wycieczkach, biwakach, imprezach szkolnych w innych obiektach, imprezach sportowych i dyskotekach. Obowiązują wszystkich uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych.

Jednocześnie informujemy, że w szkole prowadzone będą zajęcia, w czasie których wszyscy uczniowie i nauczyciele zapoznają się z ryzykiem używania środków psychoaktywnych.

Uczniowie, którzy do tej pory eksperymentowali z narkotykami lub innymi używkami, a zwrócą się z prośbą o pomoc, będą mogli liczyć na nasze wsparcie i podjąć stosowną terapię.

Jeżeli jednak uczniowie będą przebywać na terenie szkoły pod wpływem alkoholu, narkotyków, będą je sprzedawać lub posiadać i nie wyrażą chęci podjęcia terapii, muszą liczyć się z konsekwencjami:

- ◆ z zawieszeniem w przywilejach ucznia (długość kary zostanie ustalona indywidualnie)
- ◆ z zakazem uczestnictwa w imprezach szkolnych (długość kary zostanie ustalona indywidualnie)
- ◆ z obniżeniem oceny z zachowania
- ◆ ze skreśleniem z listy uczniów – (patrz Statut Szkoły)

Dodatkowo zostaną powiadomieni rodzice z prośbą o jak najszybsze zabranie dziecka z lekcji, imprezy, biwaku organizowanych przez szkołę.

O posiadaniu narkotyków zostanie powiadomiona POLICJA, sąd dla nieletnich.

Uczeń wraz z rodzicami będzie miał obowiązek uczęszczania w spotkaniach z terapeutą, który zaplanuje dalszy ciąg pomocy rodzinie. Jeżeli uczeń wykaże chęć współpracy i poprawy oraz podejmie terapię, okres zawieszenia może ulec skróceniu.

Diagnoza problemów

W celu zdiagnozowania w szkole następujących problemów przeprowadzono ankiety wśród całej społeczności szkolnej i uczniów, rodziców i nauczycieli. Łącznie przebadano przy pomocy kwestionariusza ankiety 87 uczniów klas I (Załącznik I), 62 rodziców (Załącznik II) oraz 25 nauczycieli (Załącznik III). Dobór próby badawczej był losowy. Oprócz ankiet istotnym źródłem informacji były obserwacje środowiska szkolnego i opinie wszystkich pracowników i współpracowników szkoły.

Główne zagrożenia, które towarzyszą naszej młodzieży

- ◆ Problemy związane z szeroko rozumianym korzystaniem z tytoniu, spożywanie alkoholu i zażywanie narkotyków,
- ◆ Zaburzenia związane ze sprawną komunikacją interpersonalną,
- ◆ Częste opuszczanie zajęć – wagary,
- ◆ Problemy związane z zachowaniem zdrowia psychicznego i fizycznego,

Formy realizacji szkolnego programu profilaktyki:

1. Spotkania z terapeutami ds. uzależnień z Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku,
2. Prowadzenie warsztatów dla uczniów na temat uzależnień,
3. Przeprowadzenie wywiadówek profilaktycznych dla rodziców,
4. Organizowanie na terenie szkoły akcji profilaktycznych, np.: "Dzień bez papierosa",
5. Udział rady pedagogicznej w specjalistycznych szkoleniach z zakresu zagrożeń występujących wśród młodzieży,
6. Promowanie przez nauczycieli zdrowego stylu życia psychicznego i fizycznego,
7. Organizowanie zajęć prozdrowotnych,
8. Prowadzenie zajęć związanych z seksualnością człowieka,
9. Sprawowanie opieki i udzielanie pomocy młodzieży zagrożonej patologią,
10. Monitorowanie obserwacji uczniów i podejmowanie działań w stosunku do uczniów nadmiernie opuszczających zajęcia (nie z powodu choroby, czy z innego uzasadnionego powodu),
11. Organizowanie zajęć i wyposażenie młodzieży w umiejętności sprawnej komunikacji interpersonalnej,

12. Kształtowanie umiejętności właściwego spędzania czasu wolnego poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych,
13. Realizacja zadań przez wychowawców zgodnie z programem wychowawczym klas.

Realizacja szkolnego programu profilaktyki opierać się będzie o współpracę z:

1. Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku
2. Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej
3. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chojnicach
4. Poradnią Promocji Zdrowia w Chojnicach
5. Poradnią Zdrowia Psychicznego w Chojnicach
6. Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Chojnicach
7. Policją w Czersku i Chojnicach
8. Starostwem Powiatowym w Chojnicach
9. Sądem Rejonowym w Chojnicach
10. innymi placówkami niezbędnymi do prawidłowej realizacji programu

Spodziewane efekty

- ◆ utrzymanie (przynajmniej) na tym samym poziomie problemu palenia tytoniu, spożywanie alkoholu i eksperymentowanie z narkotykami,
- ◆ wzrost wiedzy i świadomości uczniów i rodziców na tematy uzależnień,
- ◆ sprawna komunikacja interpersonalna uczniów,
- ◆ utrzymanie (przynajmniej) na tym samym poziomie problemu związanego z wagarami
- ◆ zachowanie przez młodzież zdrowia psychicznego i fizycznego

Szkolny Program Profilaktyczny został opracowany na 3 lata (cały cykl edukacyjny), czyli na lata 2005/2006, 2006/2007 i 2007/2008. Pod koniec (marzec-czerwiec 2008r.) nastąpi jego ewaluacja podsumowująca wszystkie działania i ich skuteczność. Oprócz ewaluacji końcowej, po każdym działaniu w ramach programu zostanie opracowany dokument na temat zainteresowania tematem oraz skuteczności zajęć wśród uczniów. Takie formy mają na celu wyłonienie tylko skutecznych metod pracy profilaktycznej i wyeliminowanie mniej efektywnych. Szkolny Program Profilaktyczny zostanie uznany za skuteczny wtedy, kiedy zostaną osiągnięte opisane powyżej spodziewane efekty. Pod uwagę zostaną także wzięte oceny szczegółowych działań. Niewielka nawet poprawa priorytetowych problemów (wyłonionych na podstawie ankiet) będzie oznaczać, że program jest skuteczny. W razie konieczności program może zostać zmodyfikowany, jest on dokumentem otwartym.

Zalecenia do Szkolnego Programu Profilaktycznego

1. Systematyczne informowanie rodziców lub przedstawicieli rodziców o wynikach ankiet przeprowadzonych wśród uczniów,
2. Przynajmniej raz w roku szkolnym informowanie nauczycieli o wynikach przeprowadzonych badań wśród uczniów,
3. Obowiązkowo przedstawienie wychowawcom klas pierwszych wyników ankiet diagnostycznych,
4. Po uzyskaniu analizy z badań konstruowanie przez wychowawców porady profilaktycznej pod kątem zdiagnozowanych problemów,
5. Uwzględnienie w działaniach profilaktycznych pomysłów uczniów, nawet, jeżeli one nie były wcześniej planowane,
6. Program uwzględnia główne zagrożenia (o największym nasileniu), które zostały zdiagnozowane wśród naszej młodzieży, to jednak nie oznacza, że inne problemy mają być pominięte. Działania profilaktyczne mają skupić się na wszystkich dostrzegalnych przez nauczycieli

obszarach problemów, nawet, jeżeli wystąpi tylko jeden przypadek w klasie, czy w szkole. Decyzję realizacji działań w obrębie rozpoznanego problemu, nie objętego programem podejmuje nauczyciel, który zaobserwował sytuację niepokojącą,

7. Działania zapisane w ramach Szkolnego Programu Profilaktycznego są obowiązkowe dla wszystkich nauczycieli, szczególnie wychowawców klas,
8. Szkolny Program Profilaktyczny jest dokumentem otwartym i może zostać zmodyfikowany lub uzupełniony.

Szkolny Program Profilaktyczny zatwierdzony został do realizacji przez Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół Licealnych w Czersku w dniu 25 stycznia 2006 r .

Szkolny Program Profilaktyczny zaakceptowany został przez Radę Rodziców w dniu..... .

Szkolny Program Profilaktyczny zatwierdzony został przez Samorząd Uczniowski w dniu..... .

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

*W zakresie przeciwdziałania szeroko rozumianego korzystania z używek:
papierosów, alkoholu i narkotyków.*

Obszar	Zadanie / temat	Formy, metody realizacji	Czas	Odpowiedzialny	Realizator
UCZNIOWIE	1. Zajęcia warsztatowo-lekcyjne na temat uzależnień, używek	Warsztaty, lekcje, programy, filmy	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog Szkolny
	2. Spotkania ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień	Pogadanka, wykład	I-III	Wychowawca, Pedagog	Specjaliści z zakresu profilaktyki
	3. Udział uczniów w profesjonalnych programach profilaktycznych	Zależnie od prowadzących	I-III	Pedagog	Specjaliści z zakresu profilaktyki uzależnień
	4. Udział uczniów w profesjonalnych spektaklach profilaktycznych	Spektakl profilaktyczny	I-III	Pedagog	Agencje teatralne
	5. Rozmowy z uczniami mającymi problem z rodzicami nadużywającymi substancji uzależniających (alkohol, narkotyki, leki)	Kierowanie do specjalistów, uczestnictwo w grupie socjoterapeutycznej	I-III	Wychowawca, Pedagog	Wychowawca, Pedagog
	6. Rozmowy z uczniami mającymi problem z substancjami uzależniającymi	Kierowanie do specjalistów, uczestnictwo w grupie socjoterapeutycznej	I-III	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog
	7. Organizacje i uczestnictwo uczniów w akcjach profilaktycznych	Pomysły uczniów, hepeningi, plakaty, slogany profilaktyczne	I-III	Wychowawca, Pedagog	Wychowawca, Pedagog
	8. Obejmowanie uczniów uzależnionych kontraktem	Realizacja zadań z kontraktu	I-III	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog
	9. Przygotowanie gazetki ściennych o tematyce profilaktycznej	Gazetki ścienne, ulotki	I-III	Pedagog	Pedagog, uczniowie
	10. Udział uczniów z rodzin patologicznych oraz uczniów nadużywających substancje psychoaktywne w grupie socjoterapeutycznej	Grupa socjoterapeutyczna	I-III	Wychowawca	Pedagog szkolny
	11. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych	Koła zainteresowań	I-III	Opiekunowie zajęć	Opiekunowie zajęć

NAUCZYCIELE	1. Udział w szkoleniach, warsztatach o tematyce związanej z problemami młodzieży	Szkolenie, kurs, warsztaty	W miarę potrzeb	Nauczyciele	Nauczyciele
	2. Prowadzenie wywiadówek profilaktycznych o tematyce profilaktycznej	Warsztaty, pogadanki, wykład	Przynajmniej raz w ciągu 3 lat	Wychowawcy	Wychowawcy, Pedagog
	3. Opieka nad akcjami profilaktycznymi	W zależności od pomysłu	W miarę potrzeb	Wychowawca	Specjaliści z zakresu profilaktyki uzależnień, Wychowawca, Pedagog
	4. Prowadzenie zajęć profilaktycznych	Warsztaty, pogadanka, wykład	Systematycznie	Wychowawca	Specjaliści z zakresu profilaktyki uzależnień, Wychowawca, Pedagog
	5. Rozmowy z uczniami zagrożonymi patologią	Rozmowy, kierowanie do specjalistów, kierowanie do grupy socjoterapeutycznej	W miarę potrzeb	Wychowawca, Pedagog	Wychowawca, Pedagog
	6. Rozmowy z uczniami używającymi środków uzależniających	Rozmowy, kierowanie do specjalistów, kierowanie do grupy socjoterapeutycznej	W miarę potrzeb	Wychowawca, Pedagog	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog
	7. Rozmowy z rodzicami uczniów zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych	Kierowanie do specjalistów	W miarę potrzeb	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog
RODZICE	1. Uczestnictwo w wywiadówkach profilaktycznych	Warsztaty, pogadanka, wykład	W miarę potrzeb	Rodzice	Specjaliści z zakresu profilaktyki uzależnień, Wychowawca, Pedagog
	2. Kontakty indywidualne rodziców uczniów mających trudności z substancjami uzależniającymi	Poradnictwo, kierowanie do specjalisty	W miarę potrzeb	Rodzice	Specjaliści z zakresu profilaktyki uzależnień, Wychowawca, Pedagog
ŚRODOWI SKO	Współpraca z placówkami pomocnymi w realizacji poszczególnych działań	- prowadzenie zajęć wśród uczniów, wychowawców i nauczycieli - dofinansowanie działań	W miarę potrzeb	Wychowawca, Pedagog	Placówki współpracujące

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

W zakresie przeciwdziałania utrudnieniom związanym ze sprawną komunikacją interpersonalną

Obszar	Zadanie/ temat	Formy, metody realizacji	Czas	Odpowiedzialny	Realizator
UCZNIOWIE	1. Zajęcia warsztatowo-lekcyjne dotyczące komunikacji interpersonalnej	Warsztaty, lekcje, programy, filmy	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny, inne osoby zgodnie z potrzebami
	2. Udział uczniów z trudnościami w kontaktach interpersonalnych w grupie socjoterapeutycznej	Grupa socjoterapeutyczna	I-III	Wychowawca	Pedagog szkolny
	3. Rozmowy uczniów mających problem w komunikacji interpersonalnej z nauczycielami	Rozmowa	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny, inne placówki zgodnie z potrzebami
	4. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych pomocnych w budowaniu sprawnej komunikacji interpersonalnej	Koła zainteresowań	I-III	Wychowawca	Nauczyciele
NAUCZYCIELE	1. Prowadzenie/ zorganizowanie zajęć na temat komunikacji interpersonalnej	Warsztaty, lekcje, programy	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny, inne osoby zgodnie z potrzebami
	2. Rozmowy z uczniami mającymi trudności w komunikacji interpersonalnej	Rozmowa, kierowanie na zajęcia do grupy socjoterapeutycznej, kierowanie do specjalistów	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny
	3. Rozmowy z rodzicami/ opiekunami uczniów mającymi trudności w komunikacji interpersonalnej	Rozmowy	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny
	4. Udział w zajęciach doskonalących	Kursy, szkolenia	I-III	Nauczyciel	W miarę potrzeb
RODZICE	1. Kontakty indywidualne rodziców uczniów z trudnościami w komunikacji interpersonalnej	Rozmowa, kierowanie do placówek/ osób zajmujących się zauważonymi problemami	I-III	Rodzice	Wychowawca, Pedagog szkolny

ŚROD OWIS KO	1. Współpraca z placówkami wspomagającymi szkołę w realizacji wyznaczonych zadań	Prowadzenie zajęć wśród uczniów, rodziców, nauczycieli	I-III	Dyrektor, Wychowawca , Pedagog szkolny	Według potrzeb
-----------------------------	---	---	-------	---	----------------

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

W zakresie przeciwdziałania problemom związanym z zachowaniem zdrowia psychicznego i fizycznego

Obszar	Zadanie/ temat	Formy, metody realizacji	Czas	Odpowiedzialny	Realizator
UCZNIOWIE	1. Zajęcia warsztatowo-lekcyjne na temat zdrowia fizycznego i psychicznego	Warsztaty, lekcje, filmy, programy	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny, inne osoby zgodnie z potrzebami
	2. Rozmowy uczniów mającymi problem ze zdrowiem z nauczycielami	Rozmowa	I-III	Wychowawca	Nauczyciele, Pedagog szkolny
	3. Rozmowy uczniów mającymi problemy zdrowotne z pielęgniarką szkolną	Rozmowa, pogadanka wspierająco-doradcza	I-III	Wychowawca	Pielęgniarka szkolna
NAUCZYCIELE	1. Prowadzenie/ organizacje zajęć w zakresie szeroko rozumianego zdrowia	Warsztaty, lekcje, filmy, programy	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny, inne osoby zgodnie z potrzebami
	2. Rozmowy z uczniami mającymi problemy zdrowotne	Rozmowa, kierowanie do specjalisty	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny, Pielęgniarka szkolna
	3. Rozmowy z rodzicami uczniów mających problemy zdrowotne	Rozmowa, kierowanie do specjalisty	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny, Pielęgniarka szkolna
	4. Poszerzenie wiedzy na temat chorób uczniów	Literatura fachowa, internet, rozmowy ze specjalistami	I-III	Nauczyciele	Nauczyciele
RODZICE	1. Stały kontakt rodziców, których dzieci chorują, z nauczycielami	Rozmowy	I-III	Wychowawca	Nauczyciele, Pedagog szkolny
ŚRODOWISKO	1. Współpraca z placówkami wspomagającymi szkołę w realizacji wyznaczonych celów	Rozmowy, wywiady, itp.	I-III	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog szkolny	Według potrzeb

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

W zakresie przeciwdziałania częstemu opuszczaniu zajęć- wagarom

Obszar	Zadanie/ temat	Formy, metody realizacji	Czas	Odpowiedzialny	Realizator
UCZNIOWIE	1. Zajęcia warsztatowo-lekcyjne na temat problemu wagarów	Warsztaty, lekcje, programy	I-III	Wychowawca	Wychowawca, Pedagog szkolny, inne osoby zgodnie z potrzebami
	2. Kontakt uczniów często opuszczających zajęcia szkolne z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, dyrektorem	Rozmowa	I-III	Wychowawca	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog szkolny
	3. Podporządkowanie się do systemu usprawiedliwiania nieobecności ustalonego przez szkołę, wychowawców i innych nauczycieli	Opracowany system np. nieobecności uczniów	I-III	Dyrektor, Wychowawcy, Nauczyciele	Wychowawcy, Nauczyciele
NAUCZYCIELE	1. Prowadzenie/ zorganizowanie zajęć na temat problemu wagarów	Warsztaty, lekcje, programy	I-III	Wychowawca	Wychowawcy, Nauczyciele
	2. Kontakt z uczniami często opuszczającymi zajęcia szkolne	Rozmowa	I-III	Wychowawca	Wychowawcy, Nauczyciele
	3. Kontakt z rodzicami/ opiekunami uczniów często opuszczającymi zajęcia szkolne	Rozmowa	I-III	Wychowawca	Wychowawcy, Nauczyciele
	4. Opracowanie systemu usprawiedliwiania nieobecności	Według potrzeb	I-III	Dyrektor	Wychowawcy, Nauczyciele
	5. Wyciąganie konsekwencji z nieobecności zgodnie ze statutem szkoły	-	I-III	Nauczyciele	Wychowawcy, Nauczyciele
RODZICE	1. Kontakt z rodzicami uczniów często opuszczającymi zajęcia	Rozmowy, Wywiady	I-III	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog szkolny	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog szkolny
ŚRODOWISKO	1. Współpraca z placówkami wspierającymi szkołę w realizacji wyznaczonych zadań	Według potrzeb	I-III	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog szkolny	Dyrektor, Wychowawca, Pedagog szkolny